

Izdelal: Marko Majer Datum: 14.11..2018

Odobril: Tomaž Verbnik Datum: 16.11.2018

Pričetek veljavnosti: 19.11.2018

Postopek certificiranja skladnosti predelave z zahtevami zakonodajne dokumentacije poteka pri certifikacijskem organu Bureau Veritas d.o.o. (v nadaljevanju BV) v naslednjih korakih:

1. INFORMACIJE O CERTIFIKACIJSKIH ZAHTEVAH

Pred odločitvijo o vključitvi v postopek certificiranja lahko izvajalec od BV (na spletni strani www.bureauveritas.si ali proti povzetju v tiskani verziji) pridobi ustrezno verzijo izvedbene in zakonodajne dokumentacije, informacije glede poteka in stroškov certificiranja ekološke predelave ter splošne pogoje za opravljanje storitve BV. BV bo v nadaljevanju izvajalce obveščal o vseh spremembah izvedbene in zakonodajne dokumentacije vezane na postopek certificiranja ekološke predelave. Izvedbena in zakonodajna dokumentacija je opredeljena v Obr. SPA 11-03.

2. PRIJAVA

Izvajalec mora ob prvi prijavi BV posredovati ustrezno izpolnjeno prijavnico za vključitev v postopek certificiranja. V prijavi mora izvajalec posredovati naslednje podatke:

- ime obrata ali ime in priimek nosilca predelave, sedež oziroma naslov s hišno številko in pošto,
- davčno številko,
- matično številko poslovnega subjekta oziroma enotno matično številko nosilca predelave,
- pravno organizacijsko obliko in vrsto dejavnosti (samo pravne osebe),
- podatek o organizaciji za kontrolo, ki je morebiti opravljala kontrolo v predhodnih letih, morebiti ugotovljenih neskladnostih in ukrepih za odpravo le-teh, ter morebitnem odvzemu/preklicu certifikata
- podatke o vrstah ekoloških predelovalnih aktivnosti za katere se želi certificirati kot npr: skladiščenje, proizvodnja, pakiranje, distribucija, itd. ,
- podatke o morebitnih dislociranih lokacijah predelovalnega obrata (navesti je potrebno tudi zunanje, podpogodbene obrate, ki so vključeni v proces ekološke predelave),
- opis morebitnih konvencionalnih dejavnosti, ki se izvajajo vzporedno z ekološko dejavnostjo,
- opis ekoloških dejavnosti,
- potek predelovalnega procesa in proizvodne specifikacije,
- izjavo izvajalca, da bo predeloval v skladu z določili zakonodajne dokumentacije.,
- izjavo izvajalca, da dovoljuje organizaciji za kontrolo dostop do vseh prostorov kot tudi do zapisov in ustrezne dokumentacije

BV bo v postopek certificiranja vključil vse izvajalce, ki mu bodo posredovali ustrezno izpolnjeno/dopolnjeno prijavnico.

V primeru nejasnosti oz. nepravilnosti v prijavi se *izvajalca pozove, da v roku 14 dni* posreduje popravljeno oz. dopolnjeno prijavnico. *Kot prijava v naslednjih letih se šteje izpolnjen in podpisan EKO poslovni plan (točka 4. tega dokumenta).*

3. POGODBA

BV po prejemu pravilno izpolnjenega oz. dopolnjenega prijavnega obrazca, posreduje izvajalcu v podpis dva izvoda pogodbe o vključitvi v postopek certificiranja ekološke predelave. Pogodba se sklene za nedoločen čas z možnostjo prekinitve pogodbe (pisna izstopna izjava). Izvajalec mora en izvod podpisane pogodbe posredovati BV. *Prestop iz enega certifikacijskega organa k drugemu ni možen v primeru ne odpravljenih neskladnosti. V primeru nejasnosti /pomanjkljivosti / neveljavnega obrazca, bo BV pozval izvajalca na dopolnitev oz. posredovanje nove pogodbe. Rok za dopolnitev je 14 dni od prejema obvestila.*

4. EKO POSLOVNI PLAN

Podpis pogodbe je začetek poslovnega sodelovanja (certifikacijskega postopka). BV po prejeti popolni prijavi in sklenjeni pogodbi, posreduje izvajalcu EKO poslovni plan. Izvajalec v EKO poslovnem planu opiše, kako organizira in vodi predelavo, ter kako zagotavlja izpolnjevanje zahtev iz zakonodajne dokumentacije. *V njem opiše previdnostne ukrepe, ki jih je sprejel za*

zmanjšanje nevarnosti kontaminacije z nedovoljenimi proizvodi ali snovmi, ter čistilne ukrepe, ki jih izvaja v skladiščnih prostorih in v celotnem procesu. Pri morebitnih nerelevantnih vprašanjih morajo izvajalci vpisati NR ali NA. BV na osnovi EKO poslovnega plana oceni ali je izvajalec sposoben postopke predelave izvajati v skladu z zakonodajno dokumentacijo. V primeru, ko določene rubrike v EKO poslovnem planu niso izpolnjene BV izvajalca pozove na dopolnitev. Rok za dopolnitev je največ 14 dni od prejema poziva s strani BV. Izvajalec mora v EKO poslovnem planu natančno opisati morebitne dislocirane enote (naslov, proces, kot npr. skladiščenje itd).

Če izvajalec v svoje ekološke procese vključi podizvajalce, morajo le-ti dokazovati spoštovanje zahtev zakonodajnih dokumentov s certifikatom za njihov ekološki proces. V kolikor podizvajalec nima ustreznega certifikata se mora s pisnim soglasjem ali medsebojnim sporazumom zavezati, da bo spoštoval zahteve iz EU uredbe 889/08, člen 86. in ostale relevantne zakonodajne dokumentacije iz Obr. SPA 11-03 ter omogočil zagotovil dostopnost do relevantne dokumentacije, zapisov, opreme, lokacij in področij ter osebja. V takem primeru BV tudi podizvajalce vključi v proces kontrole izvajalca ekološke predelave.

Izvajalce, ki so že prejeli certifikat za ekološko predelavo bo BV v prvem tednu meseca decembra, pozval na dopolnitev EKO poslovnega plana. Dopolniti mora podatke, ki so rezultat spremembe postopka ekološke predelave (podatki nosilca, področje certificiranja, novi objekti, nova receptura, nova surovina, nov tehnološki postopek...) in so jih predhodno že javili na BV. V primeru širitve obsega predelovalnih aktivnosti (nova dejavnost, nov proizvod, itd), mora izvajalec posredovati EPP z dopolnitvijo v točki »Vrsta ekoloških predelovalnih aktivnosti«. V tem primeru mora izvajalec posledično ustrezno dopolniti tudi ostale točke EPP. *Izvajalec mora izpolnjen in podpisan EKO poslovni plan posredovati najkasneje do 31.12. tekočega leta V celoti in ustrezno izpolnjen EKO poslovni plan velja kot prijava v postopek certificiranja v naslednjem letu.*

5. USKLADITEV TERMINA KONTROLNEGA PREGLEDA

Vodja oddelka za certificiranja, vsako leto do 28.02. izdela načrt rednih kontrol in nadzorov za prihajajoče leto in sicer za izvajalce, ki imajo točno določene termine izvajanja ekoloških predelovalnih procesov. Izvajalci, ki ekoloških predelovalnih procesov ne izvajajo redno, bo BV 4x letno (v 3, 6, 9 in 12 mesecu) pozval, naj posredujejo predvidene termine izvajanja ekoloških predelovalnih procesov, ki jih bo izvajalec pisno potrdil vsaj 5 dni pred izvedbo. Redni kontrolni pregledi so napovedani. Na podlagi ocene tveganja se pri 10% izvajalcev izvede nenapovedani redni kontrolni pregled. V primeru napovedanega kontrolnega pregleda, kontrolor BV z izvajalcem vsaj 48 ur pred napovedanim kontrolnim pregledom telefonsko uskladi natančen termin pregleda. V primeru, da izvajalec zavrne vse možne termine, sam pa ne predlaga sprejemljivega nadomestnega termina, se pri njem opravi nenapovedan kontrolni pregled. *V primeru, da je izvajalec določen za nenapovedan obisk, ga o tem BV kontrolor ne obvesti.*

6. KONTROLNI PREGLED

Izvajalec je dolžan zagotoviti neomejen dostop do vseh prostorov in dokumentacije povezane z ekološko predelavo, tako lastnih, kot tudi podizvajalca če je ta vključen v proces. Kontrolni pregled se sestoji iz pregleda dokumentacije in kontrole izvedbe ekološkega predelovalnega procesa, skladiščenja, distribucije, itd. Kontrolor tekom kontrolnega pregleda s pomočjo EKO poslovnega plana preveri verodostojnost navedenih podatkov.

Kontrolor prav tako tudi preveri, ali so v točki 3 EKO poslovnega plana navedeni vsi ekološki proizvodi, saj bodo ti, ob uspešno izvedenem certifikacijskem postopku, navedeni tudi na certifikatu ter, če se navedbe v točki 3. ujemajo z dejanskim stanjem. V primeru, ko določeni proizvodi iz točke 3 EKO poslovnega plana že več kot 2 leti niso bili dani v promet, se na kontroli ob soglasju izvajalca (podpis) umaknejo iz prej omenjene točke EKO poslovnega plana.

V primeru, da izvajalec v svoje ekološke procese vključuje podizvajalce, morajo le-ti dokazovati spoštovanje zahtev zakonodajnih dokumentov s certifikatom za njihov ekološki proces. V kolikor podizvajalec nima ustreznega certifikata se mora s pisnim soglasjem ali medsebojnim sporazumom zavezati, da bo spoštoval zahteve iz EU uredbe 889/08, člen 86. in ostale relevantne zakonodajne dokumentacije iz Obr. SPA 11-03 ter izvajalca in certifikacijskemu

organu zagotovil dostopnost do relevantne dokumentacije, zapisov, opreme, lokacij in osebja. V takem primeru BV tudi podizvajalce vključi v proces kontrole izvajalca ekološke predelave.

Morebitno ugotovljene neskladnosti so opredeljene v priloženem dokumentu Pr. SPA 11-07 Katalog neskladnosti. V primeru neskladnosti, katere odprava je možna in je učinkovitost odprave mogoče preveriti s pregledom ustreznih dokazil, se ponovni kontrolni pregled ne opravi. V kolikor odprave neskladnosti ni mogoče dokazati s pomočjo ustreznih dokazil, pa kontrolorji organizacije za certificiranje opravijo dodatni kontrolni pregled, ki se tudi dodatno zaračuna v skladu z veljavnim cenikom.

7. ODVZEM VZORCA

BV vsako leto na podlagi ocene tveganja izdelava plan vzorčenja kmetijskih pridelkov, živil, sestavin za analizo ostankov FFS, GSO in težkih kovin in sicer pri vsaj 5% od vseh izvajalcev, ki so pri BV vključeni v postopek certificiranja EKO pridelave / predelave. Prav tako pa se izvede vzorčenje v primeru, ko kontrolor posumi, da izvajalec ne izvaja ekoloških predelovalnih procesov v skladu z veljavnimi zakonodajnimi dokumenti (GSO, nedovoljena čistilna sredstva, nedovoljena tehnološka sredstva itd.) je kontrolor dolžan odvzeti vzorec ter ga poslati na ustrezno analizo. Vzorčenje vpiše v zapisnik o vzorčenju in v zapisnik kontrole in sicer: razlog za vzorčenje, vrsta proizvoda, lot/šarža, vrsta analize. Zapisnik o odvzemu vzorca se izdelava v dveh izvodih. V primeru potrditve suma, stroške analize krije izvajalec, v nasprotnem BV.

8. DOKAZILA

Kontrolor od izvajalca zahteva vso dokumentacijo, ki posredno dokazuje skladnost predelave z veljavnimi zakonodajnimi dokumenti (računi, deklaracije, tehnološki zapisi, veljavne recepture, pogodbe, certifikate dobaviteljev in proizvajalcev...) in jo je izvajalec navedel v EKO poslovnem planu. Kot dokazilo se lahko sprejme le dokument, ki je sledljiv (številka dokumenta ali datum izdelave in avtor, vključno s podpisom) in vsebuje relevantne in ažurne podatke. Dokumenti (dokazila) morajo biti originali ali pa kontrolirane kopije ter morajo omogočiti preverjanje vhodov in izhodov v ekološki predelavi (nakup, skladiščenje in poraba sestavin ter proizvodnja, skladiščenje in prodaja ekoloških proizvodov).

9. ZAKLJUČEK KONTROLNEGA PREGLEDA

Po izpolnitvi vseh točk iz seznama kontrolnih točk, kontrolor BV pristopi k izdelavi zapisnika. V zapisnik vpiše morebitne neskladnosti in sklic na zahtevo zakonodajne dokumentacije. Na podlagi kataloga neskladnosti določi teže neskladnosti ter v primeru majhne neskladnosti navede usklajeni korektivni ukrep in rok za njegovo izvedbo (max. 28 dni). V primeru velike neskladnosti oz. hude kršitve (poneverba) kontrolor izvajalca opozori, da odprava neskladnosti ni možna ter verjetno sledi ne izdaja oz. preklic certifikata. V primeru, da je bil odvzet vzorec, se to v zapisniku ustrezno označi, ter navede razlog za vzorčenje, vrsta vzorca, šifra vzorca (serija proizvoda/zaporedna številka vzorca) in vrsta analize. Na koncu zapisnik podpišeta tako izvajalec in kontrolor. Zapisnik se izdelava v dveh izvodih. V primeru, ko se izvajalec ne strinja z ugotovitvami kontrolorja in noče podpisati zapisnika, kontrolor to zapiše na zapisnik. Postopek se nadaljuje kot ugovor izvajalca na odločitve.

10. ODLOČITEV O IZDAJI/ZAVRNITVI IZDAJE/PREKLICU CERTIFIKATA

Po opravljenem terenskem kontrolnem pregledu kontrolor preda vodji oddelka za certificiranje naslednje dokumente: zapisnik, seznam kontrolnih točk in EKO poslovni plan. V primeru ugotovljenih neskladnosti oz. vzorčenju sestavin / proizvodov, vodja oddelka za certificiranje posreduje kontrolorju v potrditev / vrednotenje dokazila o odpravi neskladnosti oz. poročilo o laboratorijskem preskušanju. Ta potrdi ustreznost z odgovorom po e-pošti oz. s potrditvijo na dokazilih. Po prejetju vse dokumentacije kontrole (Poročilo o presoji, vprašalniki, s strani presojevalca ovrednotena dokazila o odpravi neskladnosti in poročila o laboratorijskem preskušanju, vodja oddelka za certificiranje preveri ali izvajalec izpolnjuje pogoje za izdajo certifikata ali ne. V primeru, da izvajalec izpolnjuje vse pogoje (odprava morebitnih neskladnosti v roku, posredovanje vseh zahtevanih dokumentov, plačilo stroškov kontrole), vodja oddelka za certificiranje vodi certifikacijskega organa (VCO) predlaga, da se izvajalcu izda certifikat, kar VCO potrdi s podpisom certifikata. V primeru neizpolnjevanja pogojev, se izda odločba o zavrnitvi izdaje oz. preklicu certifikata. V odločbi je navedena neskladnost oz. razlog za zavrnitev izdaje

certifikata, ter sklic na člen iz zakonodajne dokumentacije, na podlagi katerega se certifikat ne izda oz. prekliče. Prav tako so v odločbi poleg pouka o pravnem sredstvu, navedeni tudi vsi ukrepi, ki jih mora izvajalec ob prejetju odločbe izvesti za ponovno pridobitev certifikata oz. ponovno uvrstitev umaknjene proizvoda na certifikat. *V primeru, ko je odločba rezultat obvestila pristojne inšpekcije, drugega certifikacijskega organa ali kupca njegovih proizvodov, v njej teh virov ne navajamo.* Rok za izdajo certifikata/odločbe je 28. dni od opravljene kontrole oz. prejema dokazil o odpravi neskladnosti. Rok za preklic certifikata je 7 dni od opravljene kontrole oz. posredovanja neustreznih dokazil o odpravi neskladnosti. V primeru preklica certifikata, mora izvajalec v roku 7 dni od dneva preklica fizično vrniti certifikat BV. Od dneva preklica certifikata, se izvajalec ne sme več sklicevati nanj ter mora hkrati o tem nemudoma obvestiti vse kupce tistih proizvodov, za katere je bil certifikat preklican. Prav tako mora iz vseh proizvodov, za katere je bil izveden preklic, umakniti vse sklice, ki označujejo ekološke proizvode.

V primeru odločbe o ne izdaji oz. preklicu certifikata, vodja oddelka za certificiranje v roku 3 koledarskih dni o tem obvesti MKGP in UVHVVR (pristojni organi). V primeru, ko je pri izvajalcu ugotovljena sistemska/ ponavljajoča neskladnost, vodja oddelka za certificiranje prav tako obvesti MKGP in UVHVVR. Odgovorna oseba za komuniciranje z izvajalcem po preklicu oz odvzemu certifikata je vodja oddelka za certificiranje.

Kadar izvajalec izstopi z izstopno izjavo iz procesa certificiranja, certifikat prekličemo. Izvajalec mora najkasneje v 7 dneh od datuma izstopa vrniti original certifikata na sedež certifikacijskega organa BV. V primeru, ko izvajalec poleg izstopne izjave posreduje tudi dokazilo o prijavi k drugemu certifikacijskemu organu, ostane certifikat veljaven do izdaje certifikata novega certifikacijskega organa, a ne več kot 3 mesece od datuma izstopa.

11. NAVEDBE NA CERTIFIKATU:

Na certifikatu so navedeni naslednji podatki:

1. Številka dokumenta,
2. Ime in naslov izvajalca; glavna dejavnost, kot npr: skladiščenje, proizvodnja, pakiranje, distribucija itd.
3. Ime naslov in šifra certifikacijskega organa (SI-EKO-003)
4. Skupine proizvodov/ dejavnosti:
  - Proizvodi rastlinskega izvora,
  - Proizvodi živalskega izvora,
  - Predelani proizvodi,
5. Opredelitev pridelave/ predelave: ekološka pridelava/ predelava, proizvodi iz preusmeritve in tudi neekološka pridelava/ predelava, če poteka vzporedna pridelava/ predelava. *Kadar izvajalec ni/ ne bo proizvedel/ skladiščil/ uvozil/... določene vrste ekološkega proizvoda, tega ne uvrstimo v certifikat.*
6. Datum pregleda,
7. Obdobje veljavnosti:
  - Proizvodi rastlinskega izvora od .... do.....
  - Proizvodi živalskega izvora od .... do .....
  - Predelani proizvodi od .... do .....
8. Na certifikatu mora biti navedeno, da je bil izdan na podlagi zakonodajnih dokumentov (Uredbe) ter, da je navedeni izvajalec svojo dejavnost prepustil kontroli certifikacijskemu organu ter izpolnjuje zahteve iz navedenih uredb.
9. Kraj in datum izdaje certifikata,
10. Podpis vodje certifikacijskega organa.

Certifikati se lahko kopirajo samo v celoti!

12. OZNAČEVANJE

Vse ekološke proizvode v prometu je potrebno ustrezno označevati. Minimalna zahteva je, da proizvod spremlja certifikat izvajalca. Predpakirane proizvode je potrebno označiti z znakom EU za ekološko kmetijstvo, pod znakom mora biti zapisana šifra certifikacijskega organa in pod njo navedba porekla surovin kmetijskega izvora. V primeru ko so surovine kmetijskega izvora pridelane v EU, se poreklo na ekološkem proizvodu označi kot »Kmetijstvo EU«, oz. v primeru ko

so surovine kmetijskega izvora pridelane izven EU, se poreklo na ekološkem proizvodu označi kot »Kmetijstvo izven EU«. Če je bil del surovin kmetijskega izvora pridelan v Skupnosti, del pa v tretjih državah se poreklo na ekološkem proizvodu označi kot »Kmetijstvo EU/ izven EU«. Omemba EU se lahko nadomesti ali dopolni z imenom države, če so bile vse sestavine kmetijskega izvora, iz katerih je sestavljen proizvod, pridelane/predelane v tej državi. Vsa dodatna navodila za uporabo EU znaka in sam znak, dobite na spletni strani http://ec.europa.eu/agriculture/organic/eu-policy/logo_sl

Izvajalci, ki so pridobili certifikat za ekološko predelavo, se lahko sklicujejo na certifikat in uporabljajo logotip BV na dokumentih, kot so npr. dopisi, promocijski materiali, spletno oglaševanje ipd, pri čemer morajo za odobritev pisno zaprositi BV.

13. NADZOR

Vsi nadzori so nenapovedani. BV na podlagi splošne ocene tveganja, upoštevajoč možnost vzporedne predelave, način predelave ter neskladnosti iz predhodnih kontrol izvaja nadzore in sicer:

1. Nazor pri izvajalcu
2. Nadzor nad uporabo certifikata v prometu

Vrsto nadzora opredeli *vodja oddelka za certificiranje*. Nadzor Ad 1. se izvaja enako kot redni kontrolni pregled. Izvaja se pri min. 10% izvajalcev. Rezultat nadzora je zapisnik. Nadzor Ad 2. pa se opravi prek izbranih sredstev obveščanja in prodajnih mest. Preverja se označevanje oz. pravilna raba podeljenega certifikata. Izvaja se pri min. 5% izvajalcev. Rezultat nadzora Ad 2. je Poročilo o nadzoru nad uporabo certifikata, ki vsebuje: ime izvajalca, datum nadzora v prometu, mesto nadzora (radio, televizija, splet, pisni medij, prodajno mesto in ugotovitve nadzora oz. morebitne neskladnosti). Če med nadzorom v prometu ni bilo ugotovljenih neskladnosti izvajalec ne prejme poročila, katerega BV hrani za dokazovanje izvedenih aktivnosti.

V primeru ugotovitve neskladnosti, vodja oddelka za certificiranje neskladnost vpiše v poročilo v katerega, na podlagi kataloga neskladnosti določi težo neskladnosti ter pozove izvajalca k uvedbi ustreznega korektivnega ukrepa (max. 28 dni). V primeru velike neskladnosti oz. hude kršitve (poneverba,) vodja certifikacijskega organa izda odločba o zavrnitvi izdaje/preklicu certifikata.

V primeru, da BV o neizpolnjevanju zahtev iz zakonodajne dokumentacije obvesti pristojna inšpekcija, pri izvajalcu izvedemo izredni nadzorni pregled, ki poteka na enak način in ob uporabi istih navodil za delo in obrazcev kot redni kontrolni pregled. Odzivni rok za takšne primere je 3 delovne dni.

14. JAVLJANE SPREMEMB IN REKLAMACIJ

V primeru sprememb v procesu predelave ekoloških pridelkov in živil, kot so: nov / spremenjen proces, nova lokacija, sprememba terminov izvajanja ekoloških procesov. nova receptura, nova deklaracija, nov dobavitelj, nov podizvajalec, nova odgovorna oseba in sprememba v lastništvu, nas mora izvajalec o tem obvestiti pred nastopom sprememb oz. v primeru spremembe lastništva in imenovanju nove odgovorne osebe, ob spremembi. Ravno tako je izvajalec dolžan BV v roku 7 dni obvestiti o vseh upravičenih reklamacijah/neskladnostih, ugotovljenih s strani kupca ali uradnega nadzora, vezanih na njegove certificirane ekološke proizvode.

15. REKLAMACIJA (PRITOŽBO ALI UGOVOR)

Izvajalec lahko poda pritožbo zoper izvedbo postopka certificiranja oziroma ugovor na odločitve BV. Reklamacijo (pritožbo ali ugovor) mora izvajalec podati v 15 dneh od nastanka razloga za reklamacijo oziroma od prejema odločitve ter jo posreduje v pisni obliki po pošti (priporočeno ali s povratnico) ali pa osebno dostavi na sedež BV. Reklamacijo obravnava in o njej odloča s strani BV imenovana komisija za obravnavanje reklamacij, ki poda odgovor (odgovor na reklamacijo) v roku 60 dni od prejema. Odločbo izda vodja certifikacijskega organa BV. Vsi člani omenjene komisije morajo biti neodvisni od predmeta reklamacije. Reklamacija ne zadrži izvršitve odločbe.

V primeru, da se izvajalec ne strinja z odločitvijo komisije za obravnavanje reklamacij, lahko sproži upravni spor na pristojnem sodišču.